

Verslag en besluitenlijst

'Hoe maken we samen van de Molenwijk een aardgasvrije buurt?'

Woensdag 1 juli, online via Zoom

Bewonersbijeenkomst

Besluiten zijn vet en cursief afgedrukt

Aanwezig ca het meedenkteam, waaronder.

O.a. Art den Boer (Buurkracht), Michel Melk (Wipmolen), Gonnie du Gardijn (Spinnekop), Sandra (Tjasker), Daphne (gemeente Amsterdam), Tineke (Torenmolen), Eva (Standerdmolen), Robert en Femke Bourgonje (Bergmolen), Inger (gemeente Amsterdam), Joost Schretlen (Segon), Frank (Eigen Haard), Martin (Standerdmolen), Gerard (Tjasker), Marcel, Oscar (Spinnekop), Otas (Woon!), Irene (Standerdmolen).

Introductie

- Art heet iedereen welkom. Hij geeft dat papieren uitnodigingen op tijd zijn verstuurd maar digitale uitnodigingen helaas niet.
- Art legt uit wat Buurkracht is: het vermogen dat ontstaat wanneer burens zich gezamenlijk inspannen om dingen in de wijk voor elkaar te krijgen. Ook legt Art uit wat zijn taak is voor de Molenwijk: het opleveren van een **Buurtplan Aardgasvrij voor woningeigenaren**. Woningcorporaties ontwikkelen eigen plannen voor huurders. Het is mogelijk dat alle plannen uiteindelijk samen komen.
- Art laat de route naar het buurtplan zien. Gerard: in hoeverre staat het al vast, waarom Molenwijk als eerste en hebben wij nog invloed op dat besluit? Art: Daphne de aardgasvrij regisseur zal deze vragen later beantwoorden.
- Art laat zien welke mensen er van de verschillende VvE's in het meedenkteam zitten en wat er in het meedenkteam gebeurt. 6 van 7 VvE's zijn vertegenwoordigt. Helaas zitten er geen mensen van de Petmolen in het Meedenkteam.
- Art laat een aantal vragen zien dat door het Meedenkteam is opgehaald.
- Art laat zien met welke partijen het Meedenkteam aan tafel zit en wat besproken is.

Daphne de Vree / gemeente Amsterdam

- Daphne heeft een slide waarop alles staat.
- Daphne grijpt terug op de Transitievisie Warmte (TVW) die ze eerder heeft toegelicht.
- Daphne legt dat de gemeente samen met bewoners werkt om het buurtuitvoeringsplan op te stellen. Ook werkt ze aan de zakelijke kant van het verhaal in de Technische werkgroep met partijen als Waternet, Liander, Eigen Haard, gemeente, etc.
- De Transitievisie Warmte (TVW) is de Amsterdamse uitwerking van het landelijk klimaatakkoord. Hierin staat hoe en wanneer de stad aardgasvrij wordt. Deze gaat na de zomer door de Gemeenteraad
- Aan de hand van een aantal criteria is bepaald hoe de kosten zo laag mogelijk kunnen worden gemaakt. Maar ook het type wijk, etc. Voor de Molenwijk is isoleren en het verlagen van de vraag een goede stap. Omdat de flats op elkaar lijken en de woningen dicht op elkaar staan, leent de Molenwijk zich voor een collectieve oplossing. Een warmtenet ligt dan voor de hand. Wanneer en hoe je dat gaat voeden moeten we uit zoeken. Uiteindelijk moet dat tot een gezamenlijk besluit voor aardgasvrij leiden.
- Q. Waarom de Molenwijk als één van de eerste aardgasvrij? A. de Molenwijk is een ontwikkelwijk waar al veel gebeurt. De ontwikkelwijken wil je in één keer goed doen zodat je niet later nog een

keer terug moet komen. Daarom is de Molenwijk ook één van de eerste wijken die aardgasvrij moet worden.

- Q. Hebben we er nog invloed op? A. Ja, in zoverre dat de TVW nog niet vastgesteld. Als woningeigenaar bepaal je uiteindelijk zelf wat er in jullie gebouw/VvE gaat gebeuren.
- Q. Als de Molenwijk een ontwikkelwijk is, dan verwacht je dat het de bewoners ook financieel is oplevert. Klopt dat? Een van de zorgen is dat deze plannen geld gaan kosten. Je moet er dan als gemeente voor zorgen dat het per saldo gunstig voor de bewoners uitvalt. A. Ja en nee. Ontwikkelwijk beheerst meer dan aardgasvrij, maar ook veiligheid en horeca, toegankelijkheid. Het is niet allemaal financieel uit te drukken. Voor de overgang naar aardgasvrij is het de bedoeling dat die woonlasten kostenneutraal blijven. Dus dat je niet meer uitgeeft dan nu voor de verwarming. De transitie kost geld en daar kan ik niks anders van maken.
- Q. Gerard: waarom de Molenwijk eerst? Het is niet de meest draagkrachtige wijk. De verwachting is ook dat de oplossingen ook goedkoper worden. A. Ik heb eerder aangegeven dat ik denk dat we in deze wijk nu door vooraan te zitten én met een collectieve oplossing te komen dat dit 2 hefbomen zijn om de kosten laag te houden.
- Q. Gerard. Je hebt enerzijds de aanpassingen aan de gebouwen zelf, maar ook in de woning bijvoorbeeld aan de apparatuur. A. Dat klopt. Voor dat soort zaken is een subsidie beschikbaar. Een groot deel van de kosten zal ook de door grote partijen zoals Waternet, Liander en de gemeente worden gedragen. Maar ook de particuliere eigenaren zullen een deel bij moeten dragen. Daarom is het belangrijk om dit uit te zoeken. Dat is één van de belangrijkste opgaven voor de komende maanden.
- Art: Binnen het meedenkteam houdt o.a. Oscar zich hiermee bezig. Oscar: Ik heb nog geen compleet beeld. Je brengt een heel goed punt aan. Waarom wij als eerste? Je hebt ook kans dat als het straks opgeschaald wordt, de kans groot is dat de subsidievormen zoals die er nu zijn in die grote mate uitgekeerd kunnen worden. De voortrekkers hebben meer kans op subsidie dan partijen die pas over een paar jaar beginnen. Er is al genoemd dat we richting een crisis gaan. Rede te meer om nu al te kijken of we potjes kunnen claimen die straks misschien niet meer beschikbaar zijn.
- Q. Claudia: ik vind het wel kort door de bocht door Daphne om niet meer te zeggen dan dat het een hoop geld kost. Ik hoop dat er vanuit de gemeente wel meer komt. A. Daphne: de subsidies zijn beschikbaar. De gemeente is zich erg bewuste van de kosten, bijvoorbeeld met dit proces en ook de onderzoeken die gedaan worden. Ook straks in de uitvoering zullen er kosten zijn die de gemeente voor rekening zal nemen. Kunnen we als gemeente alle kosten voor rekening nemen? Helaas niet. Ik begrijp wat je zegt, dat is logisch.
- Claudia: de kosten liggen op 60 tot 80k per woning. Dat heeft geen enkele VvE. Met een besparing van 20 euro per maand op je energierekening is het een hard gelach.

Otas Elum / Woon!

- Otas Elum van Stichting Woon! Legt één en ander uit over of een VvE nu al ondersteuning kan krijgen.
- Woon! Heeft verschillende opties / programma's om VvE's te helpen. O.a. over Energie besparen, activeren van slapende VvE's, Groen Meerjarenonderhoudplan (MJOP), Bestuur & Beheer, Vve op Orde, Splitsingsakte en het bereiken van de achterban.
- Collega Eddie van de Beek helpt de mensen die huren bij de Alliantie.
- Meer informatie? Neem contact op met Ingrid Houtepen 06 31 58 87 66 of kijk op www.wooninfo.nl/agenda/categorie/vve-cursussen/

Vragen en opmerkingen

- Q. Tineke: Ik was enthousiast toen wij als wijk werden voorgedragen als ontwikkelwijk. Ik ben echter bang dat we de volledige rekening gaan betalen en het is me totaal onduidelijk wat de subsidies zijn. Het moet duidelijk worden welke partijen wat gaan betalen. Als pilotwijk moeten we precies weten welke subsidie we kunnen krijgen. Dit creëert onrust. Er moet een begroting komen. A. Daphne: Die

duidelijk is precies naar we naar op zoek zijn. Aan de ene kant willen we duidelijk hebben wat de kosten zijn de belangrijkste alternatieven. Tegelijkertijd wil ik ook niet dat als we deze doorrekenen, mensen zeggen: zie je wel, die zijn al gekozen. Dat is niet het geval. Partijen als Liander moeten mee doen. Als we bijvoorbeeld 'all electric' zouden gaan, dan komen die koste voor rekening voor Liander. Dat geldt ook voor Waternet.

Wat betreft subsidies: **er is nu stads brede subsidies van 3.000 euro voor iedereen die individueel van het aardgas af gaat. Omdat de gemeente collectieve oplossingen wil stimuleren, dan zit daar een subsidie van 5.000 euro aan vast.**

- Q. Tineke: maar hoe zit het met de kosten per woning? Dat is helemaal niet duidelijk. A. Daphne: daar kan ik nu geen antwoord op geven en het hangt ook sterk af van de staat per woning. Ik snap dat je duidelijkheid wil. We beginnen heel breed maar gaan wel de diepte in zodat we steeds duidelijker wordt wat de kosten worden.
- Martin: die 60 tot 80 k per woning is aangegeven door Jurgen Klaassen van de Alliantie. Dat is o.a. voor isoleren en ventileren en dat zijn allemaal de gevolgen van als je aardgasvrij zou gaan wonen. Niet alleen omzetten van aardgas naar een andere vorm. Maar ook de schil en isoleren.
- Art: De Alliantie gaat die cijfers in een aparte sessie nog toelichten. Het is nu nog niet concreet. Het is de bedoeling dat het steeds duidelijk wordt en dat we straks ook zien hoe die bedragen in elkaar steken. De gemeente doet daar een deel in maar de VvE's zullen zelf ook de diepte in moeten gaan.
- Q. Eva: de zakelijke partijen zitten al samen aan tafel. Is het niet mogelijk dat de bewoners ook met een delegatie aanschuiven zodat straks niet blijkt dat alles al besloten is? A. Daphne: het gaat daar niet alleen over wijken en flats maar ook over netwerken in bredere zin en in meerdere wijken. Ik zal navragen wat de overwegingen zijn van de gemeente om dit zo te doen.
- Gonnie: **ik lees dat gebouwgebonden financiering één van de belangrijkste manieren wordt om aardgasvrij te financieren. Het is een lening die gekoppeld is aan je woning en niet aan jezelf. Er wordt hier aan gewerkt en de verwachting is dat dit op 1 januari 2022 zover is.** Er is een bewonerscommissie met huurders in de Molenwijk. Zij hebben besloten dat aardgasvrij worden en een warmtenet kiezen voorlopig niet gebeurt. Wel dat er gewerkt kan worden aan die jas (isolatie/ventilatie). Er zijn meer groepen die al veel hebben uitgezocht en misschien kunnen we daar ook van leren.
- Art: voorwaarde voor gebouwgebonden financiering is dat je VvE op orde is. Ongeacht wat het gaat worden is het belangrijk dat de zwakke VvE's hun zaken op orde gaan krijgen. Gonnie: er zijn maar een paar mensen in de flat actief. Onze flat staat voor grote kosten. Voordat we een lening krijgen moet er nog veel water door de leiding. En dat is bij meerdere flats zo. Die 60 tot 80k gaat in stukken en dat is een langgerekt iets.

Afsluiting

- Art: we gaan het contact met de bewoners verder. Art legt uit wat we in Fase 2 gaan doen:
  - **We checken wat er al is uitgezocht**
  - **We kijken naar technische uitdagingen**
  - **We onderzoeken de financieringsmogelijkheden**
  - **We gaan voorbeeldflats bekijken**
  - **We werken verder aan het Buurplan**
  - **We gaan de communicatie opvoeren**
  - **We gaan je vragen om tussentijds feedback te geven**
  - **We nodigen je uit voor de volgende buurtbijeenkomst!**
- Volgende bijeenkomst is woensdag 29 juli 20:00

Afsluiting

- Q. Irine: ik las een artikel over een nieuwbouwwijk met goed geïsoleerde woningen die uit een warmtenet water kregen van 70 graden terwijl water van een lagere temperatuur beter

was geweest. Hierdoor was het veel te warm. De gemeente zat vast aan Vattenval. Als wij zulk heet water krijgen, hoeven we niet te isoleren want dat wordt het veel te heet. Daarnaast wil ik zeggen dat ik nu 75 euro per maand aan energie betaal. Ik denk niet dat dat veel goedkoper gaat worden.

- Art: Het zou voor wat betreft de kosten mooi zijn als het koste neutraal wordt en dat je maandlasten niet hoger of lager worden. Dat is ook waar de Alliantie en Eigen Haard op hamert. Oscar: bij een middentemperatuur warmtenet moet er ook geïsoleerd worden maar dat is nog altijd veel minder dan bij een lage temperatuur warmtenet. De Alliantie heeft begroot dat de kosten per woning dan meer dan 100 k zouden worden.
- **Daphne: voor een middentemperatuur warmtenet (70 graden) moeten flats minimaal energielabel B hebben. Daar zitten de appartementen in de Molenwijk nog niet op. Er moet dus wel degelijk geïsoleerd worden.**
- Eva: dan ga je er vanuit dat alle flats gelijk zijn. De buitenflats zijn echter slechter geïsoleerd dan de rest. Ik betaal nu bijvoorbeeld 200 euro per maand. Het hangt af van waar je flat in het gebouw zit. Daphne: en hangt ook af van hoe goed vloeren, daken en bijvoorbeeld de kopgevel zijn geïsoleerd.
- Q. Robert: is het mogelijk om voor de volgende bijeenkomst fysiek bij elkaar te komen? A. Art: ik ben daar mee bezig.
- Q. Irene: Is de ruimte bij de seniorenflat niet groter? A. Art: ik neem contact op met stellingwegflat.

Art den Boer
art@buurkracht.nl
06 16 144 908